

संपादकीय

जी २० परिषदेतून शाश्वत विकासाची पायाभरणी

जी २० अर्थात जगातील वीस प्रभावशाली देशांचा समूह किंवा गट. या समुहाची परिषद विविधनेने नटलेल्या भारत देशात होत आहे. हा बहुमान नक्कीच अभिमानापद आहे. देशांना एकसंधता, शाश्वत विकास आणि समृद्धीच्या दिशेने नेणारा उपचार आहे. “वसुधैव कुटुंबकमः एक पृथ्वी, एक कुटुंब, एक भविष्य” ही या परिषदेची संकल्पना. याच संकल्पनेतून आणि दृष्टिकोनातून वातावरणासंबंधी आव्हाने, शांतता आणि शाश्वत विकासाच्या मार्गावरील आव्हानांवर आंतरराष्ट्रीय सहकार्य आणि सांघिकरित्या मात करण्यासाठी एक “सर्वकष आराखडा २०३०” मांडण्यात आला आहे.

भारताने “एक पृथ्वी, एक कुटुंब, एक भविष्य” या जीवनमूल्यांच्या आधारे लोकसहभागाने नाविन्यपूर्ण आणि परिवर्तनशील असे सुप्रशासन आणि विकासाचे प्रारूप (मॉडेल) तयार केले आहेत. भारतीय प्राथम्य (मॉडेल) प्राचीन ज्ञान आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या माध्यमातून शाश्वत आणि सर्वसमावेशक विकासासाठी घडवून आणले जात आहे. “जी २०”च्या संपूर्ण कार्यप्रवाहांमध्ये विकासाच्या मुद्द्यांवरील भर वाढवून शाश्वत विकास घडवून आणण्याची प्रक्रिया अधिक गतीमान करण्याकडे भारताचे लक्ष राहणार आहे. महिला-नेतृत्व विकास, डिजिटल परिवर्तन आणि केवळ हरित संक्रमण आदी सर्व शाश्वत विकासासाठी बहुआयामी प्रभाव टाकू शकतील, असे परिवर्तनशील क्षेत्रे आणि संक्रमणांवर विशेष भर असणार आहे.

“२०३०” चे उद्दिष्ट साध्य करण्याच्या दृष्टीने २०१५ मध्ये सुरु झालेल्या प्रवासाच्या सफरत्या, निर्णायक टप्प्यावर भारताकडे “जी २०” चे अध्यक्षपद आले आहे आणि संयुक्त राष्ट्रांनी अनुक्रमे २०२३ आणि २०२४ मध्ये आयोजित केलेल्या शाश्वत विकासासाठी शिखर परिषद आणि भविष्यासाठीची शिखर परिषद यांच्या समानांतरपणे ही परिषद होत आहे. एवढंच नव्हे तर ही “अमृतकाळा”ची सुरवात देखील आहे.

इ.स. २००८सह अनेक आंतरराष्ट्रीय मंचांवर भारत हा नेहमीच विकसनशील राष्ट्रांचा बुलंद आवाज राहिला आहे. जागतिक निर्णय प्रक्रियेत विकसनशील देशांनी महत्त्वाची भूमिका बजावली पाहिजे, असे भारताने अनेकदा सांगितले आहे. या वर्षभरात विकास कार्ये गटांच्या होणाऱ्या सर्व चर्चांमध्ये अत्यंत महत्त्वाचे मुद्दे उपस्थित करण्याचा भारताचा प्रयत्न असणार आहे. प्रथममंत्री नरेंद्र मोदी यांच्या माते “सुधारित बहुपक्षवाद”हा सर्व घटकांना आवाज मिळवून देतो, समकालीन आव्हानांना तोंड देतो आणि मानवी कल्याणावर लक्ष केंद्रित करतो. त्यामुळेच भारताच्या अध्यक्षपदाच्या कार्यकाळात विकसनशील देशांचा आवाज सर्वच आंतरराष्ट्रीय मंचांवर अधिक बुलंद करण्याची आणि त्यांना आत्मनिर्भर करण्यावर विकास कार्ये गट भर देतील. भारताचे “जी २०” चे अध्यक्षपद केवळ “जी २०” देशांपर्यंतच मर्यादित नसून संपूर्ण जगाचे... विशेषतः “नोबल सारूथ” देशांचे असेल.

२०३० ची उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठीची आर्थिक तरतूद असणे गरजेचे आहे. त्यामुळे विकसनशील देशांना अनेक उद्देश्यव्यांना तोंड द्यावे लागते. करोना साथीमुळे, प्रामुख्याने आर्थिक कारणास्तव,२०३० पर्यंत शाश्वत विकासाची निर्धारित उद्दिष्टे पूर्ण करण्यात अनेक देशांना अडचणी येत आहेत. विकसनशील देशांत शाश्वत विकास उद्दिष्टांसाठीच्या आर्थिक तरतूदीमधील ही दरी किमान २० टक्क्यांनी वाढली असल्याचा अंदाज आहे. त्यामुळेच, केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी म्हटल्याप्रमाणे, “कोणताही देश कर्जाच्या विळख्यात सापडणार नाही” अशा पद्धतीने त्याला विकासासाठी परवडणारे अर्थसाहाय्य उपलब्ध व्हावे या दृष्टीने व्यूह रचना आखणे, हे भारताच्या अध्यक्षपदाच्या कार्यकाळात विकास कार्ये गटांच्या प्राधान्य क्रमात अग्रस्थानी असेल.

आधुनिक तंत्रज्ञान आणि सरकारी-खासगी भागीदारीमुळे भारताच्या डिजिटल पेमेंट प्रणालीने नागरिकांच्या जीवनात व्यापक बदल घडवून आणले आहेत. त्यामुळेच “कोविड-१९” साधीच्या काळात अत्याव काही सेकंदांत गरजू लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये मदत निधी देणे भारताला शक्य झाले. सर्वसमावेशकतेवर भर देऊन, भारताने २०१४ पासून ३५ कोटीहून अधिक बँक खाती उघडली आहेत आणि विशेष म्हणजे त्यातील ५६ टक्के महिलांची आहेत. भारताचे व राष्ट्रीय डिजिटल आरोग्य संशोधन आणि मआरोग्य विमा योजनाफ आणमितीस ५० कोटी नागरिकांना अभियान देत असून ही जगातील सर्वात मोठी सरकारी अनुदानित आरोग्य विमा योजना आहे.

देशातील प्रत्येक नागरिकापर्यंत “डिजिटल” माध्यमातून वस्तु पोहोचवण्यासाठी “इको सिस्टम”चा समावेश असलेले नवनवीन तंत्रज्ञान भारतीय “स्टार्टअप” शोधून काढत आहेत. विकासासाठी माहितीच्या आदान-प्रदानाला प्रोत्साहन देण्याच्या धारणेमुळे भारताने अनेक मुक्त-स्रोत मंच जगासाठी खुले करण्यासह संयुक्त राष्ट्रांच्या मदतीने, विकसनशील देशांमध्ये बदल घडवून आणण्यासाठी “जी २०” ची क्षमता निर्माण करणारी यंत्रणा उभी करण्यात पुढाकार घेतला आहे. भारताच्या इ.स. २०१५ अध्यक्षपदाच्या कार्यकाळात “विकास कार्ये गट” हा, विकसनशील देशांमध्ये “डेटा”संबंधित क्षमता-निर्मितीवर लक्ष केंद्रित करेल आणि विकासासाठी माहितीचे आदान-प्रदान या आधारे बहुमुखी व मानव केंद्रित शाश्वत विकासाला चालना देईल.

भारताचे विकासाचे प्रतिस्पर्धी हे आधुनिकही आहे आणि समकालीन सुद्धा! परंपरा आणि शाश्वत विकास यात ते रुजलेले आहे. पर्यावरणवादी जीवनशैली ही प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांनी सुरु केलेली लोकचळवळ आहे. तिच्या यशाच्या जोरावर रोम शिखर परिषदेत जी-२० नेत्यांनी मान्य केलेल्या हवामान कृती आराखड्यातील, परवडणारे वित्त साहाय्य, तंत्रज्ञानाची देवाण-घेवाण आणि “शाश्वत उपभोग आणि उत्पादन” या महत्त्वपूर्ण बाबींवर भारत अत्यंत सखोलपणे काम करणार आहे.

जी २० च्या धोरणाला तसेच परंपरा आणि “संवर्धन व संयम” या मूल्यांवर आधारित जीवन जगण्याचे निरोगी आणि शाश्वत मार्ग यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी विद्येच्याची चळवळ उभी करण्याचा भारताचा मानस आहे. शाश्वततेसाठी व्यक्तिगत स्तरावर निर्णय घेणे आणि शाश्वत जीवन शैलीची मूळे समाजात रुजवणे यावर भर दिला जाईल. यात पर्यावरणवादी जीवन शैली वर्तुळाकार / चक्रकार अर्थ व्यवस्था, हरित पर्यटन आणि सांस्कृतिक प्रथा-परंपरांचे जतन व संवर्धन तसेच त्यासाठी संसाधनांची जुळवाजुळव या सारख्याचा अंतर्भाव असणार आहे.

सन २०१० मध्ये जी २० ची स्थापना झाली. तेव्हापासून आजतागायत विकास कार्ये गट हा विकास आराखड्याचा संरक्षक म्हणून काम पाहत आहे. २०१५ मध्ये जी २० ने शाश्वत विकास आणि त्यासाठीची उद्दिष्टे हा कृती आराखडा-२०३० स्वीकारला. जी २० हा आंतरराष्ट्रीय आर्थिक सहकार्यासाठीचा प्रमुख मंच आहे. २०१० च्या संकटानंतर स्थापन करण्यात आलेल्या जी २० कार्ये गटांपैकी विकास कार्ये गट हा पहिल्या काही गटांपैकी एक आहे. दक्षिण कोरियाच्या अध्यक्षपदाच्या कार्यकाळात विकास कार्ये गटाची स्थापना करण्यात आली. २०१० च्या सेऊल कराराने जी २० साठी नऊ स्वस्थीय, बहुस्तरीय विकास आराखडा निश्चित करून जी २०ची व्यापक विकास उद्दिष्टे अधोरेखित केली आणि या विकास आराखड्याचा संरक्षक म्हणून “विकास कार्ये गट”ची निर्मिती केली. “जी २०”ने सामायिक विकासासाठीचा “सेऊल सहमती जाहीरनामा” जारी केला. ज्यात बहुस्तरीय विकासावर भर देणाऱ्या विकासाच्या प्रतिबद्धतेचे मूल्यवर्धन करण्याचा प्रयत्न करण्यात आला.प्रारंभीच्या वर्षांमध्ये बहुस्तरीय विकासाबरोबरच ऊर्जा सुरक्षा, हवामान बदल, अन्न सुरक्षा, जागतिक आरोग्य आणीबाणी आणि गरिबी आदी आव्हानात्मक विषय सुद्धा विकास कार्ये गटाने हाताळले गेले.

२०१३ मध्ये रशियाच्या अध्यक्ष पदाच्या कार्यकाळात विकास वचनबद्धतेचे मूल्यांकन आणि उत्तरदायित्व सुनिश्चित करण्याची प्रक्रिया सुरु केली. रशियन अध्यक्षपदाच्या कार्यकाळातील उत्तर दायित्व या विषयावरील पुढाकाराच्या अध-रे २०१४ मध्ये ऑस्ट्रेलियन अध्यक्षपदाच्या कार्यकाळात विकास कार्ये गटाने उत्तरदायित्वाच्या मूल्यांकनासाठी एक आराखडा तयार केला. या आराखड्याच्या अंमलबजावणीसाठी उत्तरदायित्व सुकाणू समितीफ स्थापन करण्याचीही तरतूद करण्यात आली.जी २०ने, विकास कार्ये गटाच्या अंतर्गत सदस्य राष्ट्रांनी एक संस्थात्मक यंत्रणाही विकसित केली.२०१५ मध्ये संयुक्त राष्ट्रांच्या सदस्य राष्ट्रांनी शाश्वत विकासासाठीचा २०३० चा आराखडा स्वीकारल्यानंतर विकासा कार्ये गटाने तो एक प्रमुख मुद्दा बनवला. २०१६ मध्ये चीनच्या अध्यक्षपदाच्या कार्ये काळात जी २० राष्ट्रांनी या २०३० च्या कार्यक्रम पत्रिकेसाठीचा कृती आराखडा निश्चित केला आणि सदस्य राष्ट्रांना त्या बाबत मार्गदर्शन करण्यासाठी उच्चस्तरीय मार्गदर्शक तत्वे जारी केली.गेल्या काही वर्षांत विकास कार्ये गटाने दर्जेदार पायाभूत सुविधा, अन्न सुरक्षा, ग्रामीण युवक रोजगार, शाश्वत विकासासाठी वित्तपुरवठा, एकात्मिक राष्ट्रीय वित्तपुरवठा आराखडा, विकसनशील देशांमधील शाश्वत विकासासाठी धोरणात्मक वित्त पुरवठा आदी विविध विषय यशस्वीपणे हाताळले आहेत.

स्वामिन्, युक्ति, प्रकाशक व संपादक संमेलन हिरीदालाल कट्टे यांनी बेराट टाइम्स हे साप्ताहिक वृत्तपत्र अंगणाला पारवी, लोकजन प्रकाशन, लोकजन भवन, लखन नगर, तर्किया बॉर्ड, भंडारा ना.वि. भंडारा येथे मुद्रित करून डोळार एवजीसमोरील रस्ता, विठ्ठलम गाविये येथे प्रकाशित केले. संपादक संमेलन हिरीदालाल कट्टे, अग्रप्रमुखनी क. लोकेन्द्र१९३९ (अ.जी.बी. सावराजनुसार जबाबारी संपादकावर राहिल) प्रसिद्ध झालेल्या मजकुराची संपादक व प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही. (गौडिया व्यापकक्षेत्र)

सत्यशोधक चळवळीची आज गरज का?

मनुवादी सामाजिक, मानसिक, राजकीय गुलामगिरीच्या बेड्या तोडण्यासाठी समाजक्रांतीचे रणशिंग म. फुले यांनी फुकले होते. हक्क हे मागून मिळत नसताना तर ते झगडून घ्यावे लागतात. या थॉमस पेनच्या विचारांचा प्रभाव त्यांच्यावर होता. भारतामध्ये त्यावेळी प्राथना समाज वेगाने पसरत होता. परंतु आर्य समाजाची, ब्राह्मणे समाजाची समाज सुधारणा म्हणजे इमारतीला केलेली डागडुजी होती. म. फुलेला मात्र आमूलाग्र सामाजिक परिवर्तन हवे होते. समतेच्या पायावर उभारलेला सशक्त समाज हा त्यांचा उद्देश होता. बहूजन समाज सांगकाम्या न बनता, त्याच्या स्वतःच्या मालकीचे काहीतरी असावे. बहूजन समाज पूर्णतः आर्यभटांच्या आहारी जाऊ नये, बहुजनांनी स्वतःचा इतिहास तप-सावा आणि स्वतःचा नाव इतिहास निर्माण करावा हा उदात्त हेतू बनू समाज जागृतीसाठी त्यांनी २४ सप्टेंबर १८७३ रोजी सत्यशोधक समाजाची स्थापना केली.

सत्यशोधक समाजाची स्थापना करण्यामागे म. फुलेंचे उद्देश होते सत्यशोधकी प्रक्रिया बहूजन समाजात सुरु व्हावी. वाढीस लागवी, आर्यभटांनी निर्मिलेल्या दोगी अवैज्ञानिक, अप्रस्तुत, अंधश्रद्धाळू व पोटभर लुटारू वृत्तीला हद्दपार करावे बहूजन समाज व्यर्थ मतिहीन, मतिमंद बनविणाऱ्या आर्यभटांच्या, साहित्याला फाटा देऊन सत्य काय ते ओळखण्याची, सत्य वर्तमाने सुखी जीवन जगण्याची, सत्यप्रभा समाजात पोहोचवण्याची गरज त्याकाळी आजही होती. म्हणूनच त्यांनी सत्यशोधक समाजाची स्थापना केली.

सत्यशोधक समाजाचे उद्देश असे होते

- १) देव व भक्त या मध्ये मध्यस्थता गरज नाही.
- २) अंधश्रद्धाळू लोकांना धार्मिक गुलामगिरीतून मुक्त करणे.
- ३) जमीनदार, भट, सावकार यांच्या मारगमितीतून शेतकऱ्यांची मुक्ता करणे.
- ४) वार्डेट रुढीवर होणारा अवास्तव खर्च टाळणे, उदा.लनम, श्राद्ध पूजा इ.
- ५) सत्यशोधकी विवाहाची सोपी पद्धत मांडणे

तंत्र प्रदर्शनीत विद्यार्थ्यांनी साकारले ५८ मॉडेल्स २३ औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांचा सहभाग, रोबोटिक्स, अक्षय उर्जा, स्मार्ट होम टेक्नोलॉजी आकर्षण

गोंदिया : शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था गोंदिया येथे जिल्हास्तरीय तंत्रप्रदर्शनी आयोजित करण्यात आली होती. प्रदर्शनीमध्ये जिल्ह्यातील एकूण २३ औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांनी सहभाग घेतला असून विज्ञान व तंत्रज्ञानात होणाऱ्या अमुलाग्र बदलांना डोळ्यासमोर ठेऊन एकूण ५८ मॉडेलसच्या माध्यमातून प्रशिक्षणार्थ्यांनी आपले कौशल्य व कल्पना साकारल्या. पोलीस

जिवंतपणी अथवा मृत झाल्यानंतर आपले अवयव दुसऱ्या व्यक्तीला देणे म्हणजे अवयवदान होय.

अवयवदान श्रेष्ठदान असून ज्याद्वारे आपण मृत्यूनंतर आपले अवयवदान करून नितिक स्वस्मी ज्यांचे अवयव निकामी स्वस्मी आहेत, अशा अनेक रुग्णांचे प्राण वाचवू शकतो.

ज्या रुग्णांचे अवयव कायम स्वस्मी निकामी झाले आहेत, अशा अनेक रुग्णांसाठी अवयवदान हाच एक आशेचा किरण आहे.

अवयवदान प्रत्यारोपण प्रक्रिया म्हणजे काय ?

मानवी अवयव प्रत्यारोपण म्हणजे आधुनिक वैद्यकीय शास्त्राची एक मोठी उपलब्धी आहे. या उपचारात एखाद्या जिवंत व मृत व्यक्तीचा अवयव अथवा अवयवाचा काही भाग शस्त्रक्रियेद्वारे विलग करून तो एखाद्या गरजवंत रुग्णांमध्ये प्रत्यारोपित करतात.

ज्यांचा एखादा अवयव कायम स्वस्मी निकामी झाला आहे, अशा रुग्णांसाठी ही प्रमाणित व उपलब्ध अशी उपचार पद्धती आहे.

आपण कोणत्या अवयवांचे दान करू शकतो ?

मेंदू स्तंभ मृत्यू (Brain Death): मृत व्यक्तीची हृदयक्रिया चालू आहे पण तिचा मृत्यू झाला आहे, अशी व्यक्ती बहुतेक प्रमुख अवयवांचे म्हणजे मृत्यू, यकृत, स्वादुपिंड, हृदय, आतडी, डोळे, त्वचा, हृदयाची झडप आणि कानाचे डम यांचेदेखील दान करू शकते.

सामान्य मृत्यू (Normal Death): मृत व्यक्तीची जिची हृदयक्रिया बंद पडली आहे, अशी व्यक्ती फक्त डोळे व त्वचा या अवयवांचे दान करू शकते.

जिवंत व्यक्ती (Live Donor): जिवंत व्यक्ती फक्त आपल्या जवळच्या नातेवाईकांसाठीच अवयवदान करू शकते.

रुग्ण दात्याचे जवळचे नातेवाईक म्हणजे आजी, आजोबा, नातू, मुलगी, मुलगा, आई-वडील, भाऊ-बहीण अथवा पती किंवा पत्नी हे असावे लागतात.

या व्यतिरिक्त कोणालाही रुग्णासाठी अवयवदान करायचे असल्यास शासनाची परवानगी घ्यावी लागते.

मनुवादी वृत्तीच्या आर्यभटांच्या कार्याला खीळ बसविणारी ही पहिली चळवळ होती. हीच पहिलीवहिली चळवळ महाराष्ट्रातील खेड्यापाड्यात पोहोचली होती. सत्यशोधकी जलसे खूपच प्रभावी ठरत होते. पुण्यासारख्या पेशवाईने वर्चस्व असणाऱ्या भागात सत्यशोधक समाजाने जागृती घडवून आपली पाळेमुळे खोलवर रुजवली होती. पेशवाईच्या साम्राज्यात त्यांच्याच विचारांना धक्का देणारा हा पहिला महापुरुष होता.

बहूजनांचा खरा राष्ट्रपिता म. फुले होते. म. फुलेंना या कामी सावित्रीबाईंचे सहकार्य लाभले. सावित्रीबाई स्वतः सत्यशोधकी विचारांच्या होत्या. या पहिल्या भारतीय शिक्षिकेने पुढे सत्यशोधक समाजाची चळवळ रेटली होती. सत्यशोधक समाजाच्या संसाराचा हाडा फुले दाम्पत्याने जिवाची, हालअपेष्टांची कोणाचीही पर्वा न करता पुढे नेला होता. आज बहूजन समाज ज्या थोड्याफार प्रमाणात जागृत आहे. त्याचे बीज फुलेंच्या कार्यात आहे पुढे याच सत्यशोधक समाजाची धुरा

राजर्षी शाहू महाराजांनी स्वतःच्या खांद्यावर घेतली. शाहू महाराज सत्यशोधक चळवळीचे वारकरी बनले. सरकारी कर्मचाऱ्यांना सत्यशोधकाचे कार्य करावे यासाठी मुभा देण्यात आली. पुनश्च एकदा सत्यशोधक चळवळीचा सुवर्णकाळ लाभला होता इंग्रज आले आणि गेले. पण मानसिक दृष्ट्या मनुव-दी गुलामगिरीतून कितपत बाहेर लो याचे उत्तर समाधानकार नाही. सत्यशोधक चळवळीने इतिहास घडवला व समाजातील प्रत्येक व्यक्ती सत्यशोधक बनणे आजही किती आवश्यक आहे हे काळी घटनांवरून उदाहरणांवरून सहज स्पष्ट करता येईल. मनुव-दाची कीड अजूनही आमच्या डोक्यात आहे त्याकारिता म. फुले, शाहू, आंबेडकरांच्या विचारांची लस टोचून घेणे आवश्यक आहे सत्यशोधक बनणे ही बहूजनांसाठी काळाची गरज आहे.

सत्यशोधक चळवळीची आज गरज का ?

सत्ता प्राप्त होण्यापूर्वी या देशातील बहूजन पूर्णपणे गुलाम होता. पशुपेक्षाही कुर अशी वागणूक त्यांना मिळाली होती.

त्यानंतर इंग्रज राजाची सत्ता आली. इंग्रजांच्या डोक्यात जात नामक भयानक रोग नव्हता. तेथे भांडवली, व्यापारी वृत्ती होती. भागसाला हलकट समजणारी ब्राह्मणी मूल्यव्यवस्था नव्हती. स्त्री-पुरुषाला समापता होती. अंधश्रद्धाळू लोकांना आज हे सर्व बदलले का? आपण सत्यशोधकी चष्मा लावला की आजही अस्पृश्यता आहे हे जाणवते. जातीव्यवस्थेचे समर्थक अस्पृश्यतेचा पुरस्कार करतात. बहिर्गात स्पर्शा स्पर्शांस्पर्शिक रूप मवाळ झाले असेही तरी व्यवहारात ती अजून आहेच कायद्याने अस्पृश्यता छालवली परंतु सामाजिक व्यवहारात ती आहे. व्यवहारात दलित व बहूजन (माळी, तेली,कुणबी इत्यादी) यांच्यात कशी तेढ निर्माण करता येईल, याची दक्षता मनुवादी घेत असतात. शिक्षणाने नियोजन विषमतावाद्यांच्या हातात आहे. मंदीरी संख्या दिवसेंदिवस वाढतच आहे. गणपती उत्सव, शारदा, दुर्गा इत्यादी उत्सव होण्याचा प्रमाणाने वाढताहेत. धार्मिकतेला म.

फुल्यांनी विरोध केला होता. तरीही आमचा समाज त्याच मार्गाने जात आहे. हे सर्व बुद्धीहीन बनवणारे उत्सव गाव खेड्यापाड्यांपर्यंत पोहोचले आहेत. उत्सवाच्या नादी लागून बुद्धीवादाला फाटा दिला जातो. चिकित्सा आणि सत्यशोधनाला खो घातला जातो. लोकांना अंधश्रद्धेच्या नादी लावून त्यांच्या हाताने असामाजिक कृत्ये घडवून आणली जातात. या सर्वांच्या विरुद्ध लढण्याकरिता सत्यशोधकी चळवळ पुढे नेण्याची गरज आहे. सत्यशोधक चळवळ पुढे नेण्यासाठी समाजातील तरुण वर्ग मोठ्या संख्येने पुढे येणे महत्त्वाचे आहे.

धार्मिकतेला, बुवाबाजीला लनकार्य इत्यादी वाईट अशा अविद्या पुरवणाऱ्या गोष्टींपासून सावध करणे आवश्यक आहे. म्हणूनच बहूजनांनी विज्ञानवादी व्हावे, समतावादी व्हावे, विज्ञान हे जीवनाच्या प्रगतीसाठी मानवी बुद्धीतून निर्माण झाले. विज्ञानवादी बहूजन ब्राह्मणी चाली ओळखू शकतो, हे ध्यानात ठेवावे.

शहिद जान्या-तिम्या जि.प.हाय.चे विद्यार्थी पोहचले विभाग स्तरावर

गोरेगांव: शालेय शिक्षण व किडा विभागामार्फत आयोजित विविध स्पर्धांमध्ये श.जा.ति.पि.प.हाय.व क.महा.गोरेगांवचे खेडाडू विद्यार्थी तालुका-जिल्हा जिकेत विभाग स्तरावर पोहचले.बुध्दीबड मुली अंडर १९ गटात पायल वेंद द्वितीय, अंडर१७ गटात राजीव आंबेडारे-दीपक सरजारे अनुक्रमे द्वितीय-तृतीय आले.

कुस्ती अंडर १७ मुले कुंजन आंबेडारे प्रथम व अंडर१९ गटात सुनिल गजघाटे प्रथम आले असून मैदानी स्पर्धांमध्ये ६००मी दौड अंडर१४ मुले गटात उमंग हरिणखेडे द्वितीय व १०००मी.हर्डल मध्ये श्लोक मेश्राम द्वितीय आला आहे।अंडर१७ मुले १००मी हर्डल मध्ये विराट ठाकरे द्वितीय व अंडर१९ मुले १५००मी चालणे मध्ये सुनिल गजघाटे प्रथम आले आहेत.तर सांघिक खेड खो-खो मध्ये अंडर१९ मुले जिल्हास्तरावर उपविजेता

काळजीपूर्वकरित्या मस्तिष्क स्तंभ मृत्यू दात्यांचे अवयव काढले जा-तात, जखम पुन्हा शिवली जाते. शरीरावर, पोटावर अथवा छातीवर शस्त्रक्रिया केल्याचे टाके मात्र राहतात.

अवयवदानाला धर्माची परवानगी आहे का ? होय.

भारतातील सर्व धर्मांनी अवयवदानाला पाठिंबा दिला आहे व अवयवदान हे एक पुण्याचे काम मानले आहे.

अवयवदान केल्यानंतर मस्तिष्क स्तंभ मृत व्यक्तीच्या नातेवाईकाला काही मोबदला दिला जातो का ? नाही.

अवयवदानासाठी मस्तिष्क स्तंभ मृत व्यक्तीच्या नातेवाईकाला आर्थिक अथवा कुटुंबाची स्वरूपाचा मोबदला दिला जात नाही. म्हणून अवयवदान हे शुद्ध व श्रेष्ठ ठरते. परंतु अवयवदानाला समती दिल्यानंतर अवयवदानासाठी नातेवाईकांना करावा लागत नाही.

अवयवदान करायची इच्छा असल्यास काय करावे ?

एखाद्या व्यक्तीस मृत्यूनंतर आपल्या अवयवांचे दान करण्याची इच्छा असल्यास त्यांनी कायद्यानुसार समतीपत्र भरणे आवश्यक आहे. समतीपत्रावर एखाद्या जवळच्या सज्ञान नातेवाईकांची सही घेणे देखील आवश्यक आहे. असा फॉर्म भरल्यानंतर त्या व्यक्तीस डोनर कार्ड दिले जाईल.

हे कार्ड दात्याने सतत आपल्याजवळ बाळगावे. जेणेकरून त्यांच्या नातेवाईकांना अथवा मित्रपरिवाराला त्याच्या अवयवदान करण्याच्या इच्छेविषयी माहिती होईल.

जरी आपण डोनर कार्डवर सही केली असली तरी आपल्या मृत्यूनंतर आपल्या जवळच्या नातेवाईकांच्या समतीशिवाय अवयवदान होवू शकत नाही, म्हणून आपल्या

अवयवदानाच्या इच्छेविषयी नातेवाईकांना माहिती असणे आवश्यक आहे.

अवयवदानाविषयीची अधिक विस्तृत माहिती www.dmer.org, www.notto.nic.in या वेबसाईटवर उपलब्ध आहेच.

अवयवदान म्हणजे काय ?

असते. तसेच मस्तिष्क स्तंभ मृत घोषित करणे म्हणजे इच्छामरण असे बिलकुल नाही.

मस्तिष्क स्तंभ मृत व्यक्ती ही मृत असते.

अवयवदान करायचे असल्यास मृत्यू हा रुग्णालयात येणे गरजेचे आहे का ? होय.

मस्तिष्क स्तंभ मृत्यू हा प्रतिरोपणासाठी मान्यता असलेल्या रुग्णालयातच घोषित करता येत असल्याने अशा रुग्णालयातील अतिदक्षता विभागातच मृत्यू झाल्यास अवयवांचे दान होऊ शकते.

परंतु डोळे व त्वचा यांचे दान मृत्यूनंतर सहा तासापर्यंत घरी मृत्यू झाला असेल तरी होऊ शकते.

मस्तिष्क स्तंभ मृत्यू घोषित करणे व अवयवदान कायदेशीर आहे का ? होय.

भारतामध्ये मानवी अवयव प्रत्यारोपण कायदा १९९४ नु-सार नुसार मस्तिष्क स्तंभ मृत्यू व अवयवदान या दोन्हीला मान्यता दिली आहे. या कायद्याची खालील विशेष उद्दिष्टे आहेत-

मस्तिष्क स्तंभ मृत्यूला मान्यता देणे जेणेकरून मृत्यूनंतर अवयवदान होऊ शकेल.

रुग्णांच्या उपचारासाठी मृत व्यक्तीचे अवयव काढणे, साठविणे व प्रतिरोपण करणे, यावर नियंत्रण ठेवणे.

मानवी अवयवांच्या व्यापारावर प्रतिबंध घालणे, कायद्याने अवयव विकणे व विकत घेणे व त्यासाठी जाहिरात करणे किंवा अवयव मिळवून देण्यासाठी व्यापारी तत्वावर मध्यस्थी करणे, यावर बंदी घालण्यात आलेली आहे.

अवयवदानानंतर मस्तिष्क स्तंभ मृत व्यक्तीचे शरीर त्यांच्या नातेवाईकांना परत दिले जाते का ? होय.

मस्तिष्क स्तंभ मृत व्यक्तीचे अवयव काढल्यानंतर त्यांचे शरीर सन्मानपूर्वक त्यांच्या नातेवाईकांना अंत्यविधीसाठी परत दिले जाते.

अवयवदान व देहदान या दोन्हीमध्ये फरक आहे. देहदानामध्ये मुताचे शरीर

उत्के,वैशाली गोटमारे,काझी मँडम यांच्या सहकार्याने व प्राचार्य डॉ.पी.आर.लोडे यांच्या नेतृत्वात शाडेवा विजयी वारसा पुढे जात असल्याचा समाधान व्यक्त होत आहे.एम.बी.सोनवान,एम .एच.पटले,एस.एन.चाफले,कापगते, जुगनाके,बन्सोड व सर्व शिक्षकवृंद-शिक्षकेतर कर्मचारी-पालकवर्गातून विजयी विद्यार्थ्यांवर अभिन्नमानचा वर्षाव होत आहे.

त्याशिवाय डोनर कार्ड व अवयवदानासंबंधी माहिती देण्यासाठी विभागीय स्तरावर मुंबई येथे विभागीय अवयव प्रत्यारोपण समन्वयन समिती, एल.टी.एम.जी. हॉस्पिटल (सायन हॉस्पिटल) कॉलेज बिल्डिंग, दुसरा मजला, औषध मांडार्याच्या बाजूला, सायन (पश्चिम) मुंबई-२२, (www.ztcmmumbai.org), विभागीय अवयव प्रत्यारोपण समन्वयन समिती, पुणे द्वारा के.ई.एम. हॉस्पिटल, रास्ता पेठ, पुणे-१, (www.ztccpune.org), विभागीय अवयव प्रत्यारोपण समन्वयन समिती, औरंगाबाद, नॅफॅलॉजी विभाग, एम.जी.एम.मॅडिकल कॉलेज, पन-६, सिडको, औरंगाबाद ४३२१००३, विभागीय अवयव प्रत्यारोपण समन्वयन समिती,नागपूर, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय आणि सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटल, मानेवाडा, नागपूर-४४०००३ येथे विभागीय अवयव प्रत्यारोपण समन्वयन समिती कार्यरत आहेत.

नांदेड जिल्ह्यातील ज्येष्ठ पत्रकार माधव संताजी अटकरे (मो.८०८७५६१५७२) यांनी या विषयाबाबत “अवयवदान” पांथिवांचे देणे” या पुस्तकातून अनेक मान्यवरांचे अनुभव आणि कर्तृत्व अतिशय समर्पक शब्दात गुंफले आहे.

या लेखाद्वारे आपल्याला “अवयवदाने” या विषयाबाबत आवश्यक ती माहिती मिळाली असेलच, तर मग चला अवयवदानाचा संकल्प करू या..! अन मरणानंतरही आपले जीवन सार्थकी लावू या..!

कविवर्य मंगेश पाडगांवकर यांनी रचलेल्या कथितेतील पुढील ओळी जीवनाचा अर्थ सांगणारी स्रोत ठरली आहे:-!

आयुष्य हे विद्याच्याच्या वहीतलं पान असतं रिकामं तर रिकामं, लिहिलं तर छान असतं शेवटचं पान मृत्यू अन् पहिलं पान जन्म असतं मधली पान आपणचं भरायची असतात तेच आपलं कर्म असतं:-! **मनोज शिवाजी सापक जिल्हा माहिती अधिकारी रायगड-अलिबाग**

बिडी उद्योगासाठी पळवून लावले जिल्ह्यातून उद्योग

गोंदिया:- बिडी उद्योग टिकवण्यासाठी एकेकाळी गोंदियाला आलेला स्टील प्लांट भिलाईला पाठविण्यात आला. आज त्या परिसराचा सर्वांगीण विकास होऊन महानगरे तयार झाली. रोजगाराची साधने निर्माण झाली. मात्र ज्या बिडी उद्योगाला वाचविण्यासाठी हा सर्व खटोटोप करण्यात आला, तो बिडी उद्योग तर वाढला नाही, मात्र आजच्या काळात डबघाईला आलेला आहे. त्यामुळे बिडी उद्योगातूनही मिळणारा रोजगार हातून गेला. लॅन एसेडाचा प्रकल्प आला, तो सुद्धा सुरु होण्याआधीच परत गेला. त्यामुळे गोंदिया जिल्ह्याच्या औद्योगिकरणातून रोजगाराच्या संधीच नव्हे तर विकासात्मक असे काहीच घडले नाही. उलट हाकलून लावलेल्या उद्योगामुळे जिल्ह्याच्या औद्योगिक विकासा भकास करण्याचे काम या जिल्ह्यातील लोकप्रतिनिधींसह अधिकारी वर्गानी केले.

आमगाव तालुक्यातील सुशींपार येथील मॅग्रीज काटून त्याठिकाणी कारखाना उभारण्याऐवजी तो कच्चा मालही बाहेर नेण्यात येत असल्याने खोदकामाव्यतिरिक्त दुसरा रोजगार याठिकाणी मॅग्रीजचा साठा असून नाही मिळू शकला नाही. येथील

जिल्ह्यातील एमआयडीसीत निम्याहून अर्धे भुखंड रिकामे ताब्यात

नाही हे ही तेवढेच सत्य आहे. गोंदिया हे महत्त्वाचे ठिकाण परंतु येथील एमआयडीसी सुध्दा ओसाड होत चालली आहे. एमआयडीसीमध्ये १३८ भुखंड असून त्यापैकी अर्धे भुखंडावर आजही काहीच उद्योग उभे राहिले नाही. तर काही उद्योग बंद पडून आज दोन शतकापैकी अधिक काळ लोटत चालला आहे. फक्त ६६ उद्योग येथे सुरु आहेत. या औद्योगिक वसाहतीमधील धानाच्या कोंड्यावर विज तयार करणारा कारखानाही आता बंद झाला आहे. फिटप्लाय ही प्लायवुड तयार करणारी कंपनी या ठिकाणी होती. या कंपनीने गेल्या एक दशकापेक्षा अधिक काळापासून काम बंद केल्याने ही जागा ओसाड पडली आहे. याठिकाणी सर्वाधिक जागा राईस मिलच्या नावावर ताब्यात घेण्यात आल्या त्यापैकी अर्ध्या राईस मिल या बंद पडल्या तर काहीनी आपल्याला दिवालीया घोषित करून शासनाच्या कर्जावर नजर टाकली. मनीष फुड पॅकेजिंग, जुट व्यवसाय, केमीकल इंडस्ट्री, स्वामी स्नॅप कंपनीने हे उद्योग वगळता गोंदियात काहीच नाही. काँग्रेस आघाडीचे सरकार असताना गोंदिया जिल्ह्यातील देवरी येथील एमआयडीसीच्या जागेवर नागपुरात २०१२-१३ मध्ये झालेल्या एडवॉटॅज विदर्भ कार्यक्रमात राज्यपातळीवर उद्योग मंत्रालयासोबत कोट्यावधीचे करार करण्यात आले. त्यात देवरी एमआयडीसीमध्ये एका कंपनीने टायर उद्योग सुरु करण्याचा करार केला होता. त्यानुसार कामही सुरु झाले होते, मात्र कोरोनाकाळापासून ते बंद पडले आहे. २०१५ मध्ये भाजप सरकारने नागपुरात एका कार्यक्रमात रुद्र फार्मा समुहाच्या तांदळापासून पदार्थ तयार करणारा प्रकल्पाची घोषणा केली होती. परंतु या दोन्ही प्रकल्पांच्या घोषणेनंतर देवरीच्या एमआयडीसीमध्ये काहीच नाही. राष्ट्रीय महामार्गाला लागून असलेल्या या एमआयडीसीमध्ये मिनी पोलाद कारखाना सुरु करण्यात आला आहे, त्यामध्ये लोखंडी रॉड तयार करण्यात येते मात्र त्या उद्योगामुळे मोठा रोजगार उपलब्ध झालेला नाही. त्यातच एका शिक्षणसंस्थेला केजी टू पीजी पर्यंतच्या शिक्षणासाठी जागा लीजवर देण्यात आली आहे. खासगी पॉलिटेक्निक व बीफार्म म हाविद्यालय आणि रिकाम्या गोदामा शिवाय ही देवरीची एमआयडीसी ओसाड पडली आहे.

गोंदिया येथील एमआयडीसीच्या जागेवर ट्रॅक्टर ट्राली तयार करण्याचा छोटा उद्योग व्यतिरिक्त कुठलाही प्रकल्प नाही. खमारी येथे माहेबरी साल्वंट प्लांट हा छोटा उद्योगही बंद पडला आहे.

त्यातूनही स्थानिक रोजगार हळूहळू कमी होऊ लागला आहे. उद्योग स्थापन होऊन तिथे स्थानिक बेरोजगार युवकांना रोजगार मिळून जिल्ह्याचा विकास करण्याकरिता महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळाने गोंदिया, तिरोंडा, देवरी, गोंरेगाव, अर्जुनी मोरगाव येथे उद्योगांकरिता जागा आरक्षित केल्या.

८ जणांचा बळी घेणाऱ्या टी ६ वाधिणीने दिला ४ पिलांना जन्म

गडचिरोली:- वन विभागात धुमाकूळ घालणाऱ्या ८ जणांचा बळी घेणाऱ्या टी ६ वाधिणीने ४ पिलांना जन्म दिला आहे. शुक्रवारी रात्रीच्या सुमारास ही वाधिणी आपल्या चार पिलांसह वन विभागाच्या कॅम्पच्यात टिपल्या गेली. त्यामुळे तिला जेरबंद करण्याची मोहीम काही काळ रोखण्यात आल्याची माहिती वन विभागाने दिली आहे.

पिलांसह फिरणारी वाधिणी खूप आक्रमक असते. तिच्या आसपास कुणीही आला तर ती तात्काळ हल्ला करू शकते. यामुळे चातगाव परिसरातील नागरिकांनी सावध राहावे, असा इशारा वन विभागाने दिला आहे. सध्या या वाधिणीचा वावर राजगाटा चेक परिसरात आहे. चार दिवसांपूर्वीच एक महिलेवर तिने हल्ला करून गंभीर जखमी केले होते. शुक्रवारी उपचारादरम्यान जखमी महिलेचा मृत्यू झाला. आतापर्यंत या

गोंदिया जिल्ह्यात फक्त ३५ सारस शिल्लक २५ दिवसात ४ सारस पक्ष्यांचा मृत्यू

गोंदिया:- लुप्त होत चाललेल्या सारस पक्ष्यांच्या संवर्धनासाठी जिल्हा प्रशासनासह सेवाभावी संस्थांनी पुढाकार घेतला आहे. असे असतानाही सारस पक्ष्यांचा अपघात व विविध कारणांने मृत्यू हा चिंतेचा विषय झाला आहे. गेल्या २५ दिवसात ४ सारस पक्ष्यांचा मृत्यू झाला आहे. घाटटेमणी परिसरात ओव्हरहेड लाईनमुळे एका सारस पक्ष्याला जिव गमवावा लागला आहे. विशेष म्हणजे कृषी विभागाने आतापर्यंत सारस पक्ष्यांच्या नावावर ६१.७२६ लाख रुपये खर्च केले आहे. मागील ३ वर्षात दसागवामध्ये २ सारस, डांगुलीमध्ये १, परसबाडामध्ये १, पांजरा येथे १, कामठा येथे २ व १० डिसेंबर रोजी घाटटेमणी येथे १ सारस पक्ष्याचा मृत्यू झाला.

जिल्ह्याला विशेष ओळख देणाऱ्या सारस पक्ष्यांची घटती संख्या पाहता पक्षीप्रेमींमध्ये चिंता व्यक्त केली जात आहे. सध्या जिल्ह्यात सारसांची संख्या ३२ असल्याचे सांगितले जाते. सारस पक्ष्याला प्रेमाचे प्रतीक मानले जाते. हा पक्षी दुर्मिळ पक्ष्यांच्या श्रेणीत मोडतो. हा पक्षी दुर्मिळ होत असल्यामुळे त्यांचे संवर्धन आवश्यक आहे. या पक्ष्या संवर्धनाचे निर्देश गतवर्षी जिल्हा प्रशासनाला दिले होते. यानंतर प्रशासनाने सारस पक्ष्यांची सुरक्षितता व संवर्धनासाठी पावले उचलली गेलीत. विदर्भात सारस पक्षी गोंदियासह भंडारा, चंद्रपूर तर मध्यप्रदेशातील बालाघाट जिल्ह्यात या पक्ष्याचे अस्तित्व पहावयास मिळते. मात्र, गत काळात सारस पक्ष्यांच्या मृत्यूमुळे पक्षीप्रेमींमध्ये चिंता वाढली आहे.

तालुक्यातील परसवाडा, झिलमिळी परिसरात सारसांचे अधिवास पहावयास मिळते. काही दिवसांपूर्वी विद्युत प्रवाह व अन्य कारणांमुळे तीन सारस पक्ष्यांचा मृत्यू झाला. ज्या ठिकाणी या पक्ष्यांचे अधिवास आहे त्या परिसरातून उच्च दाब विद्युत वाहिनीचे जाळे पसरले आहे. या तारांना स्पर्श झाल्याने गत मिहऱ्यात एका

सारस जोडीचा मृत्यू झाल्याचे उघडकीस आले होते. यानंतर सारसाचा एक पिळू डांगोली शिवरायत जखमी आढळला. त्याचा उपचार सुरु असताना मृत्यू झाला. या घटनेमुळे सारसांची संख्या वाढण्या ऐवजी कमी होत आहे. जिल्ह्यात आता केवळ ३५ सारस शिल्लक असल्याचे बोलले जाते. त्यांच्या संवर्धन व संरक्षणासाठी प्रशासनाने योग्य पावले उचलणे आवश्यक आहे.

वन्यजीव, वनविभागाकडून स्वयंसेवी संस्थांच्या मदतीने सारसांची गणना केली जाते. सन २००६-०६, २००७-२२, २००८-३८, २००९-४५, २०१०-१२, २०११-१२, २०१२-३५, २०१३-३८, २०१४-३५, २०१५-३७, २०१७-३८, २०१८-४५, २०१९ आणि २०२० मध्ये ४५, २०२१-३९, २०२२-३९ सारस पक्ष्यांची नोंद झाली. यावर्षी ३९ सारस पक्ष्यांची गणना झाली. परंतु काही दिवसांपूर्वी विजेचा धक्का लागल्याने एक जोडी व विषबाधेने एका स्टॉर्क बर्ड सारस पिळ्याचा मृत्यू झाला. त्यातच परत एका सारसचा मृत्यू झाल्यामुळे त्यांची संख्या कमी होऊन ३५ वर आली आली.

सारस पक्ष्यांच्या मृत्यूची वेगवेगळी कारणे आहेत. ज्यामध्ये बालमृत्यूचे प्रमाण जास्त आहे. विजेच्या तारांना आडवणे, संसर्गजन्य आजार, हिंस्रपशुंद्वारे शिकार आदी कारणाने सारसांचा मृत्यू होतो. वन्यजीवप्रेमी, स्वयंसेवी संस्थांसोबतच त्यांच्या संरक्षण आणि संवर्धनाचे कामही प्रशासन आणि शासनाकडून केले जात असले तरी सारस संवर्धनावर सारसांच्या मृत्यूमुळे प्रश्नचिन्ह उपस्थित होत आहे.

हिवरा कृषी विज्ञान केंद्रात शासकीय कृषी महाविद्यालय स्थापन करा

गोंदिया:- राज्याचे कृषी मंत्रांचे गोंदिया येथे आगमनाच्या औचित्यावर माजी आमदार गोपालदास अग्रवाल यांनी त्यांचे स्वागत केले. याप्रसंगी त्यांनी कृषीमंत्र्यांना जिल्ह्यातील शेती विषयक परिस्थितीशी अवगत करून धान पिकाबद्दल संपूर्ण माहिती दिली.

दरम्यान, माजी आ. अग्रवाल यांनी कृषीमंत्री सत्तार यांना निवेदन देऊन हिवरा येथील कृषी विज्ञान केंद्रात शासकीय महाविद्यालयाची स्थापना करण्याची विनंती केली. यावेळी आ. अग्रवाल म्हणाले की, गोंदिया जिल्हा हा नक्षलग्रस्त व औद्योगिक रुपाने पिछाडीवर असल्याने येथे शेतीवर ७० टक्के रोजगार अवलंबून आहे. जिल्ह्यात एकही कृषी महाविद्यालय नसल्याने या भागातील युवक शेतोला वगळून अन्य क्षेत्रांमध्ये शिक्षण घेण्यास मजबूर आहेत. यामुळे पारंपारिकरित्या चालणाऱ्या शेतीवरील उद्योगांवरील त्यांची

सभापतींपुढे मांडल्या समस्या

गोंदिया:- शहराला लागून असलेल्या फुलचूर जिल्हा परिषद क्षेत्रात विविध समस्या उभ्या ठाकल्या आहेत. शुक्रवारी फुलचूर क्षेत्राचे जिल्हा परिषद सदस्य तथा बांधकाम सभापती संजय टेंभरे हे क्षेत्राच्या भेटीवर असताना नागरिकांनी विविध समस्या व अडचणींचा पाढा टेंभरेपुढे वाचला. यावेळी त्यांनी जि.प. क्षेत्रातील नागरिकांच्या समस्या जाणून त्यांचे निराकरण करण्याचे आ-पले प्रामाणिक प्रयत्न असून त्यांचे निराकरण करण्याची वाही दिली.

फुलचूर जिल्हा परिषद क्षेत्रातील फुलचूर व फुलचूरटोला ही गावे गोंदिया शहराला लागून आहेत. ही गावे निमशहरी म्हणून ओळखली जातात. गावांचा दिवसेंदिवस झपाट्याचे विकास होत असला तरी येथे विविध ना-गरी समस्या कायम आहेत. पकळे रस्ते, नाल्या, पिण्याचे पाणी आदी समस्या कायम आहेत. फुलचूरपेठ, ऑफीस कॉलनी, पाठक कॉलनी, आंबाटोली आदी भागात भेटी देऊन बांधकाम विभागाच्या कर्मचाऱ्यांच्या प्रत्यक्ष उपस्थितीत समस्या ऐकून निराकरणसाठी उपाययोजना

करण्याबाबत नियोजन करण्यात आल्याचे यावेळी टेंभरे यांनी सांगितले. यावेळी सुरेखा भंडारकर, सहारे, नामपल्लीवार, येळे, मानकर, राजू कोहळे, राजू भांडारकर, शाखा अभियंता कार्तिक मेश्राम, सेवानिवृत्त पोलीस अधिकारी किटारिया, पाटील, दलजीत मान, देवलाल पटले, फुलसुंगो आदींसह नागरिक उपस्थित होते.

आरटीई फाउंडेशनचे उपशिक्षणाधिकाऱ्यांना निवेदन

गोंदिया :- आरटीई फाउंडेशन जिल्हा गोंदिया द्वारा उपशिक्षणाधिकारी प्राध. यांना आरटीई प्रतिपूर्ति देण्याबाबत निवेदन देण्यात आले. शिक्षणाधिकारी यांच्या परिपत्रकानुसार शैक्षणिक सत्र २०१२-१३ ते २०२०-२१ चे शिल्लक असलेले आरटीई रकम प्रतिपूर्ति जि.प. कार्यालयात उपलब्ध झालेली आहे. तरी शिक्षणाधिकारी यांच्या पत्रान्वये शिक्षणाधिकारी यांनी शाळेकडून शिल्लक असलेले शैक्षणिक शुल्क चे प्रपत्र न मागता जि. प. कार्यालयात उपरोक्त माहिती गोळा करून प्रतिपूर्ति शाळांना वाटप करावी. जेणेकरून शाळांवर पडलेला आर्थिक भुर्दंड कमी होईल. त्या अनुषंगाने उपशिक्षणाधिकारी यांना निवेदन सादर करण्यात आले.

निवेदन सादर करतदेखी जिल्हा अध्यक्ष प्रा. आर. डी. कटरे, प्रा. सतीश बनसोड, श्री संजय हमने, प्रफुल्ल भालेराव, खलील पठाण, मनमोहन डहाटे, श्री हिमांशु बिसेन, संजय भास्कर हे उपस्थित होते.

आपती व्यवस्थापन यंत्रणेची क्षमता बांधणी महत्त्वाची-प्रधान सचिव गुप्ता

जीवित व वित्तीय हानी कमी करण्यासाठी प्रयत्न करावे, प्रधान सचिव गुप्ता यांनी केली जिल्हा नियंत्रण कक्षाची पाहणी

गोंदिया:- राज्यात यावर्षी २०२२ मध्ये मानसून कालावधी दरम्यान पूर परिस्थिती हाताळण्यासाठी राज्य आपती व्यवस्थापन प्राधिकरण तसेच जिल्हा आपती व्यवस्थापन प्राधिकरण यांच्या योग्य समन्वयाने पूर परिस्थिती हाताळण्यास यश आले. त्यामुळे आपती व्यवस्थापन यंत्रणेची भूमिका महत्त्वाची असून संघटन यंत्रणेची क्षमता बांधणी महत्त्वाची असल्याचे प्रतिपादन राज्याचे प्रधान सचिव (आपती व्यवस्थापन मदत व पुनर्वसन) असीम गुप्ता यांनी जिल्हाधिकारी कार्यालयातील जिल्हा नियंत्रण कक्षाची पाहणी दरम्यान केले.

यावेळी जिल्हाधिकारी नायना गुंडे, जिल्हा आपती व्यवस्थापन अधिकारी राजन चौधरे, अधीक्षक संजय धार्मिक, दीपक परिहार व शोध बचाव दलाचे सदस्य प्रामुख्याने उपस्थित होते.

जिल्हाधिकारी कार्यालय गोंदिया येथे दि.०८ डिसेंबर २०२२ रोजी प्रधान सचिव गुप्ता यांनी जिल्हा आपती व्यवस्थापन प्राधिकरण गोंदियाची विविध आपतीसाठी व आपती दरम्यान करण्यात आलेली तयारीचे निरीक्षण करण्यासाठी जिल्हा नियंत्रण कक्षाला भेट दिली. यावेळी सध्या सांगितले की, कार्यालयातील आपती व्यवस्थापन नियंत्रण कक्षात भेट देऊन पूर परिस्थितीमध्ये सुरक्षा व बचाव करण्यासाठी उपयोगी साहित्याची माहिती करून घ्यावी. यावेळी माहिती घेतली. तसेच नियंत्रण कक्ष २४ ७ कार्यरत ठेवून शोध व बचाव पथकांमध्ये आपती प्रसंगी पाहणीमुळे मानसून कालावधीत पुराचा संभाव्य धोका असतो.

जिल्ह्यात येणाऱ्या विविध आपतीमध्ये आपतीची तीव्रता कमी करून जीवित व वित्तीय हानीचे प्रभाव कमी करण्यासाठी जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात जनजागृती कार्यक्रम, प्रशिक्षण कार्यक्रम, कार्यशाळा, रंगीत तालीमेद्वारे नागरिकांमध्ये जनजागृती केली जात आहे. असे त्यांनी सांगितले.

प्रधान सचिव गुप्ता यांनी जिल्हा आपती व्यवस्थापन शोध व बचाव पथकाद्वारे पूर परिस्थिती दरम्यान करण्यात

येणारी कामे, नागरिकांना सुरक्षित हलविण्यासाठी करण्यात येणारी उपाय योजना व पूरपरिस्थिती दरम्यान शोध व बचाव कामात उपयोगी बोट, लाइफ जॅकेट, लाइफ बॉय, इमरजेंसी लाईट, जडच मशीन, मेगाफोन, सॅटलाइट फोन व घरघुती साहित्यापासून तयार करण्यात आलेले प्लोटींग डिव्हाइस इत्यादी साहित्याची माहिती घेऊन जिल्हा प्रशासनाचे व जिल्हा आपती व्यवस्थापन शोध व बचाव पथकाचे कौतुक केले.

येणाऱ्या काळात थंडीचे प्रमाण वाढल्यास शीतलहर तसेच उन्हाळ्यात उष्णलहर यामुळे उद्धवणाऱ्या आपतीच्या प्रसंगी जिल्हा प्रशासनाने पूर्वनियोजन करून मानक कार्यपद्धती (SOP) चे पालन करून आराखडा तयार करावे व नागरिकांमध्ये योग्य प्रमाणात जनजागृती करावी. तसेच इन्सिडेंट रीस्पॉन्स सिस्टीम (IRS) या नवीन प्रणालीचे वापर करून विविध विभागांची माहिती (डेटाबेस) तसेच विविध आ-पतीमध्ये झालेल्या नुकसानीची माहिती अद्यावत ठेवावी, अशी सूचना प्रधान सचिव गुप्ता यांनी यावेळेस दिली.

जिल्ह्यात येणाऱ्या विविध आपतीमध्ये आपतीची तीव्रता कमी करून जीवित व वित्तीय हानीचे प्रभाव कमी करण्यासाठी जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात जनजागृती कार्यक्रम, प्रशिक्षण कार्यक्रम, कार्यशाळा, रंगीत तालीमेद्वारे नागरिकांमध्ये जनजागृती केली जात आहे. असे त्यांनी सांगितले.

प्रधान सचिव गुप्ता यांनी जिल्हा आपती व्यवस्थापन शोध व बचाव पथकाद्वारे पूर परिस्थिती दरम्यान करण्यात

संत लहरीबाबांचे विचार आजही प्रासंगिक पालकमंत्री मुनगंटीवार यांचे प्रतिपादन: लहरीबाब आश्रमाला दिली भेट

गोंदिया:- संत श्री लहरीबाबांनी आपले संपूर्ण जीवन गोर गरीबांची सेवा करण्याकरिता घालवले. त्यांच्याद्वारे केलेल्या सामाजिक, आध्यात्मिक व धार्मिक कार्य लोकांसाठी प्रेरणादायी आहे. त्यांचे विचार आजही प्रासंगिक आहेत. नागरिकांनी त्यांचे विचार आपल्या जीवनात आत्मसात करून समाज उत्थानासाठी योगदान दिले पाहिजे असे उद्धार वन,सांस्कृतिक कार्य व मत्स्य व्यवसाय मंत्री तथा पालकमंत्री सुधीर मुनगंटीवार यांनी व्यक्त केले. १० डिसेंबर रोजी तालुक्यातील कामठा येथील श्री लहरी आश्रम संस्थान, कामठा (मध्यकाशी) येथे श्री लहरी स्मृती संग्रहालयाच्या उद्घाटनप्रसंगी ते बोलत होते. प्रमुख अतिथी म्हणून संस्थानचे पीठाधीश्वर परमपूज्य डॉ. खिलेश्वरनाथ उर्फ तुळुड्याबाबा अध्यक्ष प.पू. गोपालबाबा, आमदार विजय रहांगडाले, भाजप जिल्हाध्यक्ष केशवराव मानकर, माजी आमदार भेरसिंह नागपुरे, भाजयुमो अध्यक्ष ओम कटरे,

माजी आमदार अॅड. संजय धोटे, नंदकिशोर सहारे, गजेंद्र फुंडे, श्याम चंदनकर उपस्थित होते. सर्वप्रथम पालकमंत्री मुनगंटीवार यांनी संस्थानमध्ये स्थित शिव मंदिरात पूजा अर्चना केली व संत लहरी बाबांच्या समाधीवर पुष्पहार अर्पित केले. याप्रसंगी तुळुड्याबाबा यांनी नामदार मुनगंटीवार यांना संस्थानद्वारे करण्यात येणारे कार्याची माहिती दिली. पुढे बोलताना मुनगंटीवार म्हणाले आध्यात्म आपली शक्ती आहे व श्री लहरी आश्रम संस्थान आध्यात्मच्या केंद्राच्या रूपात विकसित आहे. हे उर्जा व अस्तित्वाचे त्यांनी सांगितले. यावेळी माजी आमदार अॅड. संजय धोटे यांनी प्रास्ताविकेत लहरी बाबांच्या जीवनकार्यवर प्रकाश टाकले. तसेच संस्थानद्वारे सुरु असलेल्या विकासाकामांची माहिती दिली. प्रा. अरुण मते यांनी परिचय दिला. तुळुड्याबाबा यांनी मुनगंटीवार यांचे शाल, श्रीफळ व स्मृतीचिन्ह देऊन सममानित केले.